

Ivo Trinajstić
Šumarski fakultet — Zagreb

DOPUNE FLORI OTOKA MLJETA

Uvod

Nakon višegodišnjih istraživanja flore, kao i na osnovu literaturnih podataka, donose Regula — Bevilacqua i Ilijanić (1984) popis flore otoka Mljeta, a V. i Lj. Ilijanić (1984), također, i bibliografiju flore toga otoka.

Prema tim podacima, flora otoka Mljeta brojila bi ukupno 604 taksona vaskularnih biljaka. Međutim, u usporedbi s vlastitim florističkim i bibliografskim podacima, mogao sam ustanoviti da Regula — Bevilacqua i Ilijanić (1984) nisu imali na raspolaganju rad Lindberga (1906), u kojem se, između ostalog, donose i podaci o flori ovoga otoka. Isto tako, vrstu *Cistus incanus* L., pod imenom »*C. villosus* f. *incanus*« prvi za otok Mljet navodi J a n c h e n (1909). Na otoku Mljetu boravio je 1878 i B. J i r u š, profesor botanike na Zagrebačkom sveučilištu, i tamo sakupljao floristički materijal, koji je pohranjen u zbirka Botaničkog zavoda (Hb ZA), a dijelom ga je objavio H i r c (1903—1912).

Isto tako treba naglasiti da A n i ć (1942) u svom popisu biljnih vrsta sa Mljeta bilježi i takson *Olea sylvestris* (kao *O. oleaster* Hoffg. et Link), koji Regula — Bevilacqua i Ilijanić (1984) izostavljaju, izjednačivši ga vjerojatno s pitomom maslinom, *O. europaea*.

Popis taksonâ koje za otok Mljet navodi Lindberg

Botaničar Herald Lindberg na svom putu po Austro-Ugarskoj posjetio je i Dalmaciju, a boravio je jedan dan (22. V 1905) i na Mljetu. Iskrao je u Polači i na više lokaliteta sabirao i pribilježio sveukupno 70 taksona, od toga su 63 autohtona bila nova za floru Mljeta. Međutim, od toga broja njih 38 spominju

kao »nove« kasniji istraživači. Ovdje donosimo te taksone, redosljedom prema Lindbergu (1906).

Tako Vöth i Löchl (1978) navode *Ophrys scolopax* Cav. *subsp. cornuta* (Steven) Camus kao *O. cornuta* Steven (= *O. oestrifera* M. Bieb.) i *Serapias lingua* L.

Regula — Bevilacqua i Jurković — Bevilacqua (1980) navode kao »nove« *Asplenium onopteris* L. (Lindberg kao *A. adiantum-nigrum subsp. onopteris* L.), *Scleropoa rigida* (L.) Roth (kao *Catapodium rigidum* (L.) C. E. Hubb., Lindberg kao *Festuca rigida* (L.) Huth), *Brachypodium sylvaticum* (Hudson) Beauv., *Aegilops triuncialis* L., *Nigella damascena* L., *Consolida brevicornis* (Vis.) Soó (Lindberg kao *Delphinium brevicorne* Vis.), *Linum strictum* L. *subsp. corymbulosum* (Reichenb.) Rouy (Lindberg kao *L. liburnicum* Scop.), *Euphorbia falcata* L., *B. veronense* Turra (Lindberg kao *B. aristatum* Bartl. et Wendl.), *Ammoides pusilla* (Brot.) Breistr. (Lindberg kao *Ptychotis verticillata* (Desf.) DC.), *Torilis arvensis* (Hudson) Link (Lindberg kao *T. infesta* (L.) Hoffm.), *Blackstonia perfoliata* (L.) Hudson (Lindberg kao *Chlora perfoliata* (L.) Willd.), *Bombacilaena erecta* (L.) Smolj. (Lindberg kao *Micropus erectus* L.).

Regula — Bevilacqua et al. (1981) bilježe kao »nove« *Cardamine maritime* Portenschl., *Melilotus neapolitana* Ten., *Althaea hirsuta* L., *Bifora testiculata* (L.) Roth, *Asterolinum linum-stellatum* (L.) Buby., *Plantago bellardi* All., *Plantago afra* L. (Lindberg kao *P. psyllium* L.), *Asperula arvensis* L., *Anthemis chia* L., *Filago pyramidata* L. (Lindberg kao *F. spathulata* Presl.).

Ilijanić i Regula — Bevilacqua (1982) bilježe kao nove *Minuartia mediterranea* (Link) K. Maly (Lindberg kao *Alsine densiflora* (Vis.) Posp.), *Torilis nodosa* (L.) Gaertner, *Limonium anfractum* (Salmon) Salmon (Lindberg kao *Statice cancellata* var. *glabra* Boiss.), *Valerianella rimosa* Bast.

Ilijanić et al. (1983) navode kao nove *Psilurus incurvus* (Gouan) Schinz et Thell. (Lindberg kao *P. aristatus* (L.) Douv.-Jouve), *Gladiolus italicus* Miller (Lindberg kao *G. segetum* Ker.), *Vaccaria pyramidata* Medicus (Lindberg kao *V. parviflora* Moench), *Vicia peregrina* L., *Galium tricornutum* Dandy (Lindberg kao *G. tricornne* With.).

Napokon, Regula — Bevilacqua i Ilijanić (1984) navode nekoliko taksona kojih »otkriće« pripisuju drugim autorima: *Vitex agnus-castus* L. prema Balenu (1935), *Teucrium flavum* L. prema (Aniću 1942), *Cyclamen repandum* Sibth. et Sm. prema Horvatiću (1958) i *Prasium majus* L. prema Trinajstiću (1974).

Osim gore navedenih, bilježi Lindberg (1906) još 26 taksona koji dosada nisu u literaturi bili poznati sa otoka Mljeta, a ne bilježe ih niti kasniji istraživači. To su, nabrojani prema abecednom redu porodice: *Torilis heterophylla* Guss., *Filago gallica* L., *F. vulgaris* Lam. (Lindberg kao *F. germanica* L.), *Minuartia hybrida* (Vill.) Schisch. (Lindberg kao *Alsine tenuifolia* (L.) Grantz var. *hybrida* (Vill.) Willk.), *Arenaria leptoclados* Guss. var. *viscidula* (Rouy et Foucc.) Willk., *Sedum stellatum* L., *Euphorbia exigua* L. var. *acuta* L. *Tragopogon glaber* (L.) Benth. et Hook., *Ononis reclinata* L. var. *minor* Moris, *O. ornithopodioides* L., *Melilotus indicia* (L.) All., *Trifolium scabrum* L. var. *rosea* Lindb., *Visia loiseleuri* (M. Bieb.) D. Litvinov (Lindberg kao *V. terroni* (Ten.) Lindb., usp. T. Wraber 1981), *Erythraea pulchella* Fries, *Orobanche minor* Sm. f. *pumila* Koch, *Galium firmum* Tausch, *G. parisiense* L., *G. murale* All. f. *glabra* Lindb., *Valerianella discoidea* (L.) Loisel., *V. dentata* Pollich var. *dasycarpa* Steven, *Phalaris brachystachys* Link, *Stipa capensis* Thunb. (Lindberg kao *S. tortilis* Desf.), *Polypogon maritimus* Willd., *Lolium subulatum* Vis. f. *aristata* Lindb., *Zanichellia palustris* L. (Lindberg kao *Z. pedicellata* (Wahlenb. et Rosén) Fries).

Na temelju iznijetih podataka flora Mljeta brojila bi zapravo 630 takson vaskularnih biljaka.

Nove vrste u flori otoka Mljeta

Tokom višegodišnjih istraživanja biljnog pokrova različitih dijelova Dalmacije, boravio sam u više navrata i na Mljetu, sakupivši razmjerno obilan herbarski materijal, koji je uglavnom sređen. Usporedbom vlastitih podataka s popisom flore Mljeta koji donose Regula — Bevilacqua i Ilijanić (1984), mogao sam ustanoviti još razmjerno veliki broj taksona koje dosadašnji istraživači mljetske flore nisu zabilježili. Popis tih taksona donosim prema abecednom redu porodica, rodova i vrsta, kako je to u posljednje vrijeme uobičajeno.

Pinaceae

Pinus pinaster Sol. — Stjapan dolac, Saplunara

Acanthaceae

Acanthus spinosissimus Pers. — Korita.

Apiaceae

Bifora radians M. Bieb. — Babino polje, Korita.

Bunium ferulaceum Sibth. et Sm. — Saplunara.

Ferula communis L. — Babino polje, Korita.

Apocynaceae

Nerium olenader L. — Babino polje.

- Vinca major* L. — Babino polje.
- Aristolochiaceae
Aristolochia rotunda L. — Babino polje, Blatina, Korita.
- Asteraceae
Ambrosia maritima L. — Saplunara.
Anthemis arvensis L. — Korita.
Garduus micropterus (Borbás) Teyber — Korita.
- Boraginaceae
Echium plantagineum L. — Babino polje.
Symphytum bulbosum C. Schimper — Babino polje.
- Brassicaceae
Alyssum austrodalmaticum Trinajstić (= *A. montanum* auct. dalm., non L.) — Sv. Spas iznad Babinog polja.
A. litorale Trinajstić (= *A. montanum* auct. adriat., non L.) — Uz cestu prema Sobri.
Aurinia media (Host) Trinajstić — Stijene Biškup.
Matthiola incana (L.) R. Br. — Babino polje.
Thlaspi praecox Wulfen — Stjepan dolac.
- Caryophyllaceae
Cerastium ligusticum Viv. (= *C. campanulatum* Viv.) — Saplunara.
Heliosperma insulare Trinajstić (= *H. quadrifidum* subsp. *małyi* Trinajstić, non Neumayer) — Veliki grad (usp. Trinajstić 1979).
- Chenopodiaceae
Salsola soda L. — Saplunara
- Cichoriaceae
Hedypnois cretica (L.) Dum.-Courset — Baibne kuće, Goveđari.
Leontodon hispidus L. — Saplunara.
- Cistaceae
Helianthemum salicifolium (L.) Miller — Iznad Blatine.
Tuberaria praecox Grosser — Saplunara
- Euphorbiaceae
Euphorbia peplodes Gouan — Babino polje.
- Fabaceae
Lathyrus setifolius L. — Babino polje.
Lotus corniculatus L. var. *hirsutus* Koch — Babino polje, Sobra.
Medicago disciformis DC. — Babino polje.
M. lupulina L. — Saplunara.

- Ononis minutissima* L. — Saplunara.
Robinia pseudacacia L. — Babine kuće.
Trifolium fragiferum L. — Stjepan dolac.
Trigonella monspeliaca L. — Babino polje.
Vicia cordata Wulfen ex Hoppe (= *V. sativa* subsp. *cordata* (Wulfen) Ascherson et Graebn.) — Babino polje.
V. lutea L. var. *hirta* Loisel. — Babino polje.
V. tenuissima (M. Bieb.) Schinz et Thell. (= *V. gracilis* Loisel. non Solder) — Babino polje.
- Fumariaceae
- Fumaria capreolata* L. — Babino polje.
F. kralikii Jord. — Babino polje.
F. wirtgenii Koch — Babino polje.
- Gentianaceae
- Blackstonia serotina* (Koch ex Reichenb.) G. Beck — Saplunara.
- Primulaceae
- Angallis arvensis* L. — Babino polje.
- Ranunculaceae
- Adonis flammea* Jacq. — Uz cestu prema Sobri iznad Babinog polja.
Ranunculus parviflorus L. — Babino polje.
- Rutaceae
- Ruta graveolens* L. — Babino polje.
- Scrophulariaceae
- Antirrhinum majus* L. — Babine kuće.
Veronica polita Fries — Babino polje.
- Iridaceae
- Crocus reticulatus* Steven — Stjepan dolac.
Iris pseudopallida Trinajstić (= *I. pallida* auct. dalm., non Lam., usp. Trinajstić 1976) — Babino polje.
- Liliaceae
- Colchicum neapolitanum* (Ten.) Ten. (= *C. kochii* Parl.) — Stjepan dolac.
Muscari holzmanii (Heldr.) Freyn — Babino polje.
M. kernerii Marchesetti — Veliki grad, Veliko jezero.
Ornithogalum umbellatum L. — Babine kuće.
O. collinum Guss. — Stjepan dolac.
- Orchidaceae
- Orchis pauciflora* Ten. — Šume alepskog bora kod Babinog polja.

O. provincialis Balbis — Šume alepskog bora kod Babinog polja.

Poaceae

Arundo donax L. — Babino polje.

Brachypodium pinnatum (L.) Beauv. — Babino polje.

Briza maxima L. f. *rubra* Ascherson et Graebn. — Babino polje.

Bromus erectus Hudson — Veliki grad, Saplunara.

Koeleria splendens Presl. f. *canescens* (Vis.) G. Beck — Saplunara.

Stipa pennata L. subsp. *eriocaulis* (Borbás) Martinovsky et Skalicky — Saplunara, Veliki grad.

Popis biljnih taksona koji se uzgajaju na otoku Mljetu

Regula — Bevilacqua i Ilijanić (1984) nisu svojim popisom obuhvatili i uzgajane, odnosno iz uzgoja odbjegle vrste, iako ipak spominju nekoliko takvih vrsta, npr.: *Ailanthus altissima*, *Amorpha fruticosa*, *Sorbus domestica*, *Olea europaea*, *Agave americana* i dr. Niz drugih uzgajanih i »podivljalih« vrsta nije za-bilježen, pa ovom prilikom iznosim rezultate vlastitih istraživanja, kao i neke literaturne navode.

Vinca major L. »veriegata« — Babino polje.

Brassica oleracea L. var. *frutescens* Vis. — Babino polje.

Opuntia ficus-indica L. — Za otok Mljet bilježi Partsch (1826) kao *Cactus opuntia*.

Beta vulgaris L. — Babino polje.

Lactuca sativa L. — Babino polje.

Citrulus vulgaris Schrad. — Bilježi se otok Mljet Partsch (1826) kao *Cucurbita citrulus* L.

Cucumis sativus L. — Babino polje.

Cucurbita pepo L. — Bilježi Partsch (1826) kao *C. aurantia* Willd., odnosno *C. melopepo* L.

Cicer arietinum L. — Stjepan dolac.

Lens esculenta Moench — Za otok Mljet bilježi Lindberg (1906).

Pisum sativum L. — Babine kuće.

Vicia faba L. — Babino polje, Polače.

Pittosporum tobira Ait. — Pomijenta.

Amygdalus communis L. — Babino polje.

Cerasus vulgaris Miller — Za otok Mljet bilježi Anić (1942).

- Persica vulgaris* Miller — Babino polje.
Pirus communis L. — Za otok Mljet bilježi Anić (1942).
Pyracantha coccinea Roem. — Pomijenta.
Citrus aurantium L. — Za otok Mljet (Polače, Govedari) navodi Anić (1942).
C. medica L. — Za otok Mljet (Polače, Govedari) prvi navodi Anić (1942) kao *C. limonium*.
Solanum tuberosum L. — Babino polje.
Vitis vinifera L. — Babino polje.
Allium cepa L. — Babino polje.
Allium porrum L. — Babino polje.

Zaključak

U radu se popis flore otoka Mljeta dopunjuje s 26 taksona prema podacima Lindberga (1906) i Anića (1942), sa 62 taksona nova za floru otoka Mljeta te popisom od 24 uzgajane biljke. Na osnovu toga, sveukupna flora Mljeta brojila bi, zasada, 716 taksona.

LITERATURA

- Anić, M., 1942: Pogledi na dendrosociološke odnošaje državnih šuma na otoku Mljetu. Glasn. Šum. Pok. 8, 307-340.
 Balen, J., 1935: Prilog poznavanju naših mediteranskih šuma. Šum. list 59 (4), 125-142; (5), 177-190; (9-10), 419-438.
 Hirc, D., 1903-1912: Revizija hrvatske flore. Rad Jugosl. Akad. Zagreb.
 Ilijanić, Lj. i Lj. Regula — Bevilacqua, 1982: Treći prilog flori otoka Mljeta. Acta Bot. Croat. 41, 171-174.
 Ilijanić, Lj., Lj. Regula — Bevilacqua i I. Volarić — Mršić, 1983: Četvrti prilog flori otoka Mljeta. Acta Bot. Croat. 42, 117-121.
 Ilijanić, V. i Lj. Ilijanić, 1984: Građa za prirodoslovnu bibliografiju otoka Mljeta. Acta Bot. Croat. 43, 341-364.
 Janchen, E., 1909: Die Cistaceen Österreich-Ungarns. Mitt. Naturwiss. Ver. Univ. Wien 7(1-2), 1-124.
 Lindberg, H., 1906: Iter Austro-Hungaricum. Finsk. Vet. — Soc. Förhand. 35(13), 1-128.
 Partsch, P., 1826: Bericht über des detonations Phänomen auf der Insel Meleda bei Ragusa. Wien.
 Regula — Bevilacqua Lj. und Lj. Ilijanić, 1984: Analyse der Flora der Insel Mljet. Acta Bot. Croat. 43, 119-142.
 Regula — Bevilacqua, Lj., Lj. Ilijanić i S. Ungar, 1981: Novi prilog flori otoka Mljeta. Acta Bot. Croat. 40, 245-250.

- Regula — Bevilacqua, Lj. i B. Jurković — Bevilacqua, 1980: Prilog flori otoka Mljeta. Acta Bot. Croat. 39, 175-184.
- Trinajstić, I., 1976: Beitrag zur Taxonomie des *Iris pallida* Komplexes. Biosystematika 2(1), 67-78.
- Trinajstić, I., 1979: *Heliosperma* Reichenb. In I. Trinajstić (ed.) Analitička flora Jugoslavije 1(5), 627-636.
- Vöth, W. und E. Löschl, 1978: Zur Verbreitung der Orchideen an der östlichen Adria. Linzer Biol. Beitr. 10(2), 369-430.
- Wraber, T., 1981: *Vicia loiseleuri* (M. B.) D. Litvinov, a hitherto neglected species from the *V. hirsuta* group. Biol. Vestn. 29(2), 181-192.

Ergänzungen zur Flora der Insel Mljet

Ivo Trinajstić

Fakultät für Forstwesen — Zagreb

Nach den neuesten Angaben von Regula-Bevilacqua und Ilić (1984) die vaskuläre Flora der Insel Mljet umfasst 604 Taxa. In dieser Zahl werden nicht die Daten (25 Taxa) von Lindberg (1906) und die Daten (1 Taxon) von Anić (1942) umfassen, was die Flora von Insel Mljet an 630 taxa vergrößert.

Im diesen Beitrag wird auch die Liste von 62 Taxa die neuen für die Flora der Insel Mljet, wie auch die Liste von 24 Kulturpflanzen angeführt.

Aufgrund dessen die Flora der Insel Mljet umfasst bis heute insgesamt 716 Taxa der Gefäßpflanzen.